

[Elmqvist.]

have sin Ende, ogsaa Retsstridigheder, og denne endelige Afslutning paa Retsstridigheder faar man efter vor Mening ikke ved en Dom, som fremtræder splittet ud i forskellige Retninger, men kun ved en Dom, der fremtræder som en Helhed, som et Udtryk for Højesterets samlede Mening.

Denne Ordning har vi hidtil haft i dette Land, og denne Ordning har man, saa vidt jeg ved, ogsaa i alle andre Lande, undtagen i Norge og i England, og fra denne Ordning bør vi efter vor Mening kun gaa, hvis tvingende Grunde taler derfor. Men saadanne tvingende Grunde foreligger der jo aldeles ikke.

At det skulde skabe større Klarhed hos Befolkningen, tror jeg absolut ikke. Ikke-Jurister vil sikkert ikke være særlig i Stand til at finde ud af de forskellige Synspunkter, som de forskellige Højesteretsdommere saaledes vil komme til at gøre Rede for. At det derimod kunde være lærerigt for Juristerne, kan naturligvis ikke nægtes. Men, som Højesteretsdommer Meyer skriver i sin Betænkning, der findes som Bilag til Lovforslaget, Højesteret er jo en Gang ikke en Læreanstalt for Jurister; Højesteret er derimod en Institution, hvorfra en endelig Afgørelse skal udgaa, og at det bliver ved at være saaledes, at det bliver en endelig Afgørelse, er efter vor Mening af den største Betydning for hele Samfundet.

Dertil kommer, at det er af den største Betydning, at Højesteret i sine Afgørelser staa ganske og ubetinget uafhængig. Ikke mindst er dette — det vil den højtærede Justitsminister sikkert ogsaa indrømme — af Betydning i Stridigheder af faglig Art og af politisk Art og i Tider, hvor der er Uro i Samfundet, det være sig af den ene eller den anden Art. Men det kan nemt ikke blive Tilfældet, hvis de enkelte Højesteretsdommerses Stilling til en Sag skal offentliggøres.

Jeg tvivler ikke om, at man overfor dette om Højesteretsdommernes Uafhængighed vil hævde fra visse Sider, at Højesteretsdommerne vilde selvfølgelig ikke lade sig paavirke af, om de maatte blive udsat for Gunst eller Ugunst, Ros eller Had fra Magthavernes eller Befolkningens Side. Det kan være, det er rigtigt; men Højesteretsdommere er jo ogsaa Mennesker, og udelukket er det ikke, at det ogsaa for dem kan være ubehageligt i en given Situation at skulle udsættes for Pres udefra. Og at der f. Eks. er Politikere, der mener, at Højesteret kan blive paavirket af Stem-

ninger udefra, har vi et udpræget Bevis for i den Tale, som blev holdt for nogle Aar siden her i dette Ting, nemlig i 1926, af den højtærede Justitsminister.

Den højtærede Justitsminister udtalte da — det findes pag. 4298 i Folketings-tidenden for 1926, med Formandens Tilladelse vil jeg gerne citere dette — i Anledning af Spørgsmaalet om Højesterets offentlige Votering følgende:

„De var alle sammen“ —
der henvises her til de 80 000 Bidragydere til Christen Berg —

„overbeviste om, at denne Dom kun var fældet af 7 Dommere imod 6, og at den ikke vilde være blevet fældet, hvis der havde været offentlig Votering i Højesteret.“

„Og at den ikke vilde være blevet fældet, hvis der havde været offentlig Votering i Højesteret“,

siger Justitsministeren. Og saa siger Justitsministeren videre, at den offentlige Mening var, at hvis Dommene personlig skulde have staaet inde for deres Dom — altsaa Dommen over Christen Berg —, saa var den ikke blevet, som den blev.

Altsaa, den højtærede Justitsminister udtaler her i 1926 som sin absolutte Formening, at havde der været offentlig Votering i 1886 her i Landet, saa havde Højesteret ikke votet at dømme Christen Berg. (*Justitsministeren* [Zahle]: Vovet! Jeg sagde, at de skammede sig ved det). Saa havde Højesteret skammet sig, retter den højtærede Justitsminister det til nu. Havde der været offentlig Votering i 1886, saa siger den højtærede Justitsminister, at Højesteret havde skammet sig ved at dømme Christen Berg — de havde altsaa ikke votet det overfor den offentlige Mening.

Ja, har den højtærede Justitsminister nu Ret deri? Jeg vægrer mig i høj Grad ved at tro det. Jeg vægrer mig i høj Grad ved at tro, at Højesteretsmedlemmerne i 1886 var af en saadan Støbning, at det, de gjorde ved at dømme Christen Berg, selv om mange af os ikke kan forstaa dette, ikke blev gjort ud fra en alvorlig og ærlig Overbevisning om, at de maatte gøre det.

Det ærede Medlem Hr. Trier lo, og det skal være ham forundt, men jeg kan heller ikke tænke mig andet end, at det ærede Medlem Hr. Trier vil være tilbøjelig til at mene, at Højesteretsdommerne i 1886 dømte efter det, de mente var det rigtige. Men mener det ærede Medlem Hr. Trier ogsaa, at disse Dommere, hvis de skulde have voteret offentligt, under Presset fra